

Motion om inrättande av resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Stora grupper av unga lever under hedersförtryck i Sverige idag. I många hederskulturer utövas en sträng kontroll av ungdomars och unga vuxnas, framför allt flickors och kvinnors sexualitet. Den förtryckta får inte ha pojkvän eller flickvän, får inte välja sina egna vänner eller fritidssysselsättningar och får inte klä sig hur hon eller han vill. Den förtryckte får inte välja utbildning och yrke efter egen vilja. Kvinnor förväntas ofta vara oskulder när de gifter sig och får inte själva välja vem de ska gifta sig med. Den som revolterar mot hedersförtrycket kan bli utsatt för hedersvåld och i extrema fall för hedersmord. Även kvinnlig könsstympning är ett element inom vissa hederskulturer.

I en undersökning av Ungdomsstyrelsen (2009:5) noteras att 22 procent av unga tjejer med invandrabakgrund inte är fria i sina partnerval.

Tabell 2.26 Kön och bakgrund i gruppen med begränsat val respektive i gruppen med fritt val. Procent

Kön och bakgrund	Fritt val	Begränsat val	Totalt
Kvinnor			
Nordisk bakgrund	97,4	2,6	100
Utomnordisk bakgrund	78,2	21,8	100
Totalt	94,4	5,6	100
Män			
Nordisk bakgrund	97,4	2,6	100
Utomnordisk bakgrund	84,0	16,0	100
Totalt	96,0	4,0	100

Källa: Socialstyrelsen 2007.

Stockholms stad utförde en annan mätning 2008 bland cirka 2 300 elever i årskurs nio i Stockholm. 14 procent av andra generationen och 18 procent av första generationen invandrantjejer hade utsatts för kontroll, hot eller våld, jämfört med nästan inga tjejer med svenskt ursprung i denna mätning.

Unga hbtq-personer som lever i familjer med hedersnormer har ofta en särskild svår situation. Enligt hedersnormer hör kärlek och sexualitet hemma i ett äktenskap mellan man och kvinna. Avsteg från detta som till exempel sex före giftermålet eller mellan personer av samma kön skambeläggs. Familjens heder hotas. Det kan leda till att familjens kontroll blir ännu mer uttalad och att den unge utsätts för hot och våld. För hbtq-ungdomar kan det vara särskilt svårt att få förståelse både inom familjen och i samhället i övrigt.

Samhällets hanteringen av hjälp till tjejer och killar som ingår i hederskultur, måste avsevärt skilja sig från den gängse hanteringen av våld i nära relationer. En viktig princip är att inte kontakta familjen tex. En sådan kontakt kan vara livshotande för den som är utsatt för hedersförtryck. För den som

läser fallbeskrivningar blir det uppenbart att det finns fler stora skillnader. Många killar är utsatta för hedersförtryck tex. I boken "I hederns skugga : de unga männens perspektiv" kommer de unga männens perspektiv fram.

Stockholm har nu haft sitt resurscentrum för hedersrelaterat våld och förtryck, ORIGO, i ett par år. Verksamheten leds av den karismatiska Dilek Baladiz. Man riktar sig med hjälp till ungdomar /vuxna mellan 13-26 år i Stockholms län. Origo erbjuder stöd och vägledning i sina lokaler men även via mail och telefon. Origo kan även hjälpa de som söker att komma i kontakt med andra som är kunniga på området. Origo har i sin personal språkkunskaper i turkiska, kurdiska, assyriska och arabiska.

Origo utgör även ett resurscentrum för yrkesverksamma inom polis, socialtjänst, skola och fritid, hälso- och sjukvård samt ideellt verksamma som möter och arbetar med unga som lever med hedersnormer.

Origo har som samarbetspartners och huvudmän 26 kommuner i Stockholmsområdet, Stockholms läns landsting samt polismyndigheten.

Origo finns samtidigt och parallellt med tex enheten för våld i nära relationer i Stockholms stad, kvinnojourer och andra enheter.

Att inrätta ett liknade centrum i Västra Götaland skulle kunna hjälpa många unga men även skapa ett starkare stöd till personal inom socialtjänst mm enligt ovan. Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen i Västra Götaland samt Göteborgs kommun har idag ett samarbete för våld i nära relationer. Ett nytt centrum skulle kunna omfatta alla kommuner i Västra Götaland . Centrat skulle kunna bli tydligare och starkare på sin uppgift om det drivs separat från annan verksamhet. Inte minst för målgruppen ,ungdomar med utländsk bakgrund, lättare skulle kunna nås med en separat enhet med en tydlig framtoning. Språkkompetens, kompetens inom hederskultur är vara viktiga inom ett tänkt center. De som söker hjälp har andra språk än svenska som grund. Blotta omfattningen av problemen skulle leda till skapandet av ett här beskrivet centrum. Det är min övertygelse att ett "ORIGO" i Västra Götaland skulle ha avgörande betydelse för att stort antal ungdomar i Västra Götaland om det inrättas.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår Sverigedemokraterna :

Att det inrättas ett resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i med uppgift att arbeta med stöd och hjälp till ungdomar och unga vuxna mellan 13-26 år i Västra Götaland som är drabbade av hederskultur. Resurscentrat ska även jobba med stöd till yrkesverksamma inom polis, socialtjänst, skola och fritid, hälso- och sjukvård samt ideellt verksamma som möter och arbetar med unga som lever med hedersnormer.

Matz Dovstrand (SD)